

Şanghay'ın Kapanması

Ensar Yusuf Gürlü

Dünya covid-19 ile çetin bir mücadele verdikten sonra dünyanın çoğu bölgesinde önlemler gevşetildi veya tamamen kaldırıldı. Ülkemizde de açık alanda maske zorunluluğunun kalkmasının yanı sıra HES kodu gibi sistemlerin de kaldırılması pandeminin günlük hayatımızda hissedilen etkisinin azalmasına sebep oldu. Dünyanın ve ülkemizin en önemli gündem maddelerinden biri olan COVID-19 gündemde yerini kaybetmeye başlamışken Çin'den yeni bir gelişme geldi. Dünyaca ünlü bir liman şehri olan Şanghay COVID-19 nedeniyle tekrardan ciddi bir karantinaya girdi. Yönetim, halkın temel ihtiyaç malzemelerine erişmesi için dahi evden dışarıya adım atmasına izin vermiyor. Drone, yüz tanıma sistemleri ile kontroller sağlanıyor, teknolojinin baskıcı bir rejimin elinde nasıl kullanıldığı görülüyor.

Gökdele ve binalardan çığlık sesleri yükseliyor; Şanghay halkı oldukça tepkili. Şehirde intihar vakalarında artış görülüyor. Şanghay dünyaca ünlü bir liman kenti olmasının yanı sıra Çin'in nüfusu en yüksek kentidir (26 MİLYON). Şimdi konuyu biraz ele alalım.

Neden bir kapanma geldi ?
Vaka sayıları ne durumda ?
Durum gerçekten kritik mi ?
Etkileri neler olur ?

Bu maddeler bağlamında olayı inceleyelim. Çin komünist tek parti tarafından yönetilen üniter bir devlettir, burada göz önüne alınması gereken ilk husus budur. Şangay, Çin'in GSYİH'sının yüzde 3'ünden fazlasına katkıda bulunuyor ve 2018'den bu yana Çin'in toplam ticaretinin yüzde 10'undan fazlasını oluşturuyor. Bu da Çin'in GSYH'sinin haftalık olarak 190 milyar yuan (29,8 milyar dolar)

kaybetmesine neden olacak, belki de konteyner krizlerinin yaşanmasına sebebiyet verecektir. Vaka sayılarına gelirsek, 27 marttan bu yana vakalar artıyor. 2500 ile başlayan vakalar şuan asemptomatik vakalar ile birlikte 27-28 bin civarına ulaştı.

Durum gerçekten kritik mi ? Evet kritik çünkü dünyanın en önemli liman kentlerinden birinin aksaması demek en iyi ihtimalle bir konteyner krizi, dolaylı olarak gıda krizi demek. Hayır kritik değil çünkü "27-28 bin" vakanın yaklaşık 26 bini zaten semptom bile göstermiyor. Virüs bu denli etkisini kaybetmişken böyle bir kapanma da akıllarda soru işareti uyandırıyor.

Acaba yeni bir virüs var ve dünyaya haber verilmeden mümkün olan en az zararla bitirmeyi mi amaçlıyorlar ? Varsayımları bir süreliğine kenara atalım, biraz da somut; nesnel düşünelim. Sadece Çin'i ilgilendiren bir olay değil bu. Pandemi sürecinde hemen hemen dünyanın her yeri-

ne kapanmalar gördük. Ancak öyle bir sistem işliyor ki zengin daha zengin fakir daha fakir oluyor. İnsanların birikimleri var değerli okurlar, birikimleri var. İnsanlar kapanma sürecinde bu birikimlerini evde tutsa hırsızlık ihtimalinden korkuyor. Mecburen birikimlerini bankalara yatırıyor insanlar. Çünkü sistem hırsızca caydırıcı bir ceza vermiyor. Bir bağlantı var mı sizce ? Tabii ki var. Sistem bazı şeyleri cezasız bırakacak ki birileri kazanacak. Bu sadece basit bir örnekti. Bugün Çin'de de yüz tanıma sistemleri, droneler aracılığı ile kısıtlamanın kontrolleri yapılıyor. Halbuki vaka sayıları Şanghay gibi bir kent için hiçbir önem arz etmiyor. Rusya-Ukrayna krizi ile de Avrasya ve Avrupa'da enflasyon görülüyor, fiyatlar artıyor. Dünya yeni bir sisteme doğru hızla ilerliyor. Bu söylediklerime kanıt olarak dünyanın en zengin 20 milyarder servetini 2020'de, bir yılda %68 arttırdı (euronews). Sadece basit bir veri sundum.

Çin'deki bu olay nerelere varır tahmin etmek zor, Çin devlet akli köklü ve kuvvetlidir. Aklımıza yeni bir virüs olma ihtimali, kasıtlı ekonomik krizler doğurma ihtimali, örnek bir Küresel Dünya Düzeni sistemi geliyor.

Dünya Rusya-Ukrayna, Pandemi, Çin gibi meselelerden ötürü ekonomik olarak tekelleşiyor. Tekelleşen bir finans sistemi sermayeyi elinde tutar. Sermayesi olan da istediği şekilde atını koşturur.

Bunun sonucu da siyasal olarak tekelleşmeye varır. Güç odaklarını bir yerde toplamak, küresel bir devlet düzeni getirir. Bu düzenin örneği de Çin'dir. Dünyanın bu gündem maddeleri sonucunda "Çinleştiğini" göreceğiz. Belki orta, belki uzun vadede. Ama bunun sancılı olacağı aşikar.

2022-2023'te yaşadığımız olaylar dünya gündeminin en önemli maddelerinden olacak gıda krizini tetikleyecektir. Dikkatlice izleyiniz.